

KONFERENSIYALAR COM

ANJUMANLAR PLATFORMASI

**X RESPUBLIKA ILMIY-
AMALIY KONFERENSIYASI**

**YANGI DAVR ILM-
FANI: INSON UCHUN
INNOVATSION G'OYA
VA YECHIMLAR**

MAY, 2026

ISSN 3093-8791

ELEKTRON NASHR:

<https://konferensiyalar.com>

KONFERENSIYALAR COM

ANJUMANLAR PLATFORMASI

**YANGI DAVR ILM-FANI:
INSON UCHUN INNOVATSION
G'OYA VA YECHIMLAR**

**X RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYASI MATERIALLARI**

2026-yil, may

TOSHKENT-2026

Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar.

X Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to'plami.
2-jild, 10-son (may, 2026-yil).– 93 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda
C-5669862 son bilan rasman davlat ro'yaxatidan o'tkazilgan.

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.com>

ISSN: 3093-8791 (onlayn)

Konferensiya tashkilotchisi: "Scienceproblems Team" MChJ

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2026-yil, 26-may

Mas'ul muharrir:

Isanova Feruza Tulqinovna

Annotatsiya

Mazkur to'plamda "Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar" mavzusidagi X Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari jamlangan. Nashrda respublikaning turli oliy ta'lim muassasalari, ilmiy markazlari va amaliyotchi mutaxassislari tomonidan tayyorlangan maqolalar o'rin olgan bo'lib, ular ijtimoiy-gumanitar, tabiiy, texnik va yuridik fanlarning dolzarb muammolari va ularning innovatsion yechimlariga bag'ishlangan.

Ushbu nashr ilmiy izlanuvchilar, oliy ta'lim o'qituvchilari, doktorantlar va soha mutaxassislari uchun foydali qo'llanma bo'lib xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: ilmiy-amaliy konferensiya, innovatsion yondashuv, zamonaviy fan, fanlararo integratsiya, ilmiy-tadqiqot, nazariya va amaliyot, ilmiy hamkorlik.

Barcha huquqlar himoyalangan.

© Scienceproblems team, 2026-yil

© Mualliflar jamoasi, 2026-yil

MUNDARIJA

TARIX FANLARI

Erkinov Alisher

BUXORO SHAHRINING TURAR-JOY MAHALLALARI, AHOLISI SONI VA
ETNIK TARKIBI (XIX ASR OXIRI – XX ASR BOSHLARI) 5-8

Sheripova Mahliyo

XIX ASR OXIRI – XX ASR BOSHLARIDA XIVA XONLIGINING MADANIY MUHITI VA
KOMIL XORAZMIY FENOMENI 9-14

Yusupov Xamdambek

XORIJ TARIXSHUNOSLIGIDA AFRIG'IYLLAR SULOLASINING KELIB CHIQISHI
MASALASI: YONDASHUVLAR VA QARASHLAR 15-19

Xo'jayeva Inobat

YANGI O'ZBEKISTON VA YUNESKO: MADANIY MEROS, TA'LIM VA
BARQAROR RIVOJLANISH SOHASIDAGI STRATEGIK HAMKORLIK 20-26

Abdullayeva Shoxnoza

XORAZM TANBUR CHIZIG'I — SHARQ MUSIQA MADANIYATIDA NOYOB
NOTA YOZUVI TIZIMI VA UNING TARIXIY AHAMIYATI 27-32

Xakimov Mansurbek

OROL FOJIASI – GLOBAL EKOLOGIK MUAMMO SIFATIDA 33-40

Xudoyorov Abrorjon

"XORAZM HAQIQATI" GAZETASIDA QISHLOQ MEHNAT AHLINING URUSH
YILLARIDAGI HAYOTI VA JASORATI MAVZUSINING YORITILISHI 41-43

Matchonova Nilufar

AMUDARYO HAVZASIDA IJTIMOYIY TARIX VA EKOLOGIK O'ZGARISHLARNING
O'ZARO TA'SIRI: EFTALIYLAR DAVRI ANTROPOGEN LANDSHAFTLARI VA
SOTSIO-EKOLOGIK MOSLASHUV (V–VI ASRLAR) 44-49

IQTISODIYOT FANLARI

Иногамова Наира

ЦИФРОВИЗАЦИЯ КАК ФАКТОР УСКОРЕНИЯ ПРОГРЕССА ПО ЦЕЛЯМ
УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ: ОПЫТ УЗБЕКИСТАНА 50-54

FILOLOGIYA FANLARI

Begmatova Diloromkhan

THE FUNCTIONAL ASPECT OF POLITICAL EUPHEMISMS IN DARI LANGUAGE
NEWSPAPER TEXTS 55-58

Akbarova Ma'suma

INGLIZ VA O'ZBEK TILLARIDA KIYIM-KECHAK LEKSIKASINING LINGVOMADANIY
TAHLILI 59-61

Isanova Feruza

O'ZBEK VA INGLIZ HUQUQIY DISKURSIDA MODALLIK IFODASI:
QIYOSIY-LINGVISTIK TAHLIL 62-67

YURIDIK FANLAR

Xushboqov Himoyiddin

KIBERJINOYATLARNI TERGOV QILISHDA RAQAMLI DALILLARNI AUTENTIFIKATSIYA
QILISHNING HUQUQIY MUAMMOLARI 68-74

PEDAGOGIKA FANLARI

Xaydarova Namunaxon

GEYMIFIKATSIYA TEXNOLOGIYASI ASOSIDA BO'LAJAK MAKTABGACHA TA'LIM
TARBIYACHILARINING KASBIY KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISH ZARURATI VA
UNING ILMIY-METODIK ASOSLARI 75-78

Gulamov Shavkat

TALABALARDA ILMIY DALILASH VA LOGIK ARGUMENTATSIYA QOBILIYATINI
RIVOJLANTIRISH 79-84

Yalgasheva Zilola

INKLYUZIV TA'LIM SHAROITIDA BO'LAJAK MAXSUS PEDAGOGLARNING
USLUBIY KOMPETENSIYASINI RIVOJLANTIRISH METODIKASI 85-87

Rasulova Dilafruzxon

XALQARO PEDAGOGIK ATAMALARNI O'QITISHDA KOMPETENSIYAVIY
YONDASHUVNING NAZARIY ASOSLARI 88-92

TALABALARDA ILMIY DALILASH VA LOGIK ARGUMENTATSIYA QOBILIYATINI RIVOJLANTIRISH

Gulamov Shavkat Maxmudovich

Namangan davlat universiteti tadqiqotchisi

Annotatsiya. Mazkur tezis talabalarda ilmiy dalilash va logik argumentatsiya qobiliyatlarini shakllantirishning nazariy va amaliy jihatlarini chuqur tahlil qiladi. Tadqiqot zamonaviy pedagogik yondashuvlar, kognitiv rivojlanish konsepsiyalari va ta'lim texnologiyalari asosida olib borildi. Tezisdagi ilmiy fikrlashni rivojlantirish jarayonida argumentatsiya ko'nikmalarining ahamiyati, mantiqiy tafakkurning strukturasi va epistemologik asoslari ko'rib chiqiladi. Shu bilan birga, talabalarda bahs-munozara, kritik tahlil va faktlar asosida xulosa chiqarish ko'nikmalarini shakllantirishning samarali metodik usullari tavsiflanadi. Tadqiqot natijalari oliy ta'lim jarayonida talabalarning mustaqil va tizimli fikrlashini kuchaytirishga yo'naltirilgan amaliy tavsiyalarni taqdim etadi.

Kalit so'zlar: ilmiy dalilash, logik argumentatsiya, talaba, pedagogik texnologiya, kritik fikrlash, epistemologiya, ta'lim metodikasi.

DEVELOPMENT OF SCIENTIFIC ARGUMENTATION AND LOGICAL ARGUMENTATION SKILLS IN STUDENTS

Gulamov Shavkat Makhmudovich

Researcher at Namangan State University

Annotation. This thesis provides an in-depth analysis of the theoretical and practical aspects of the formation of scientific argumentation and logical argumentation skills in students. The research was conducted on the basis of modern pedagogical approaches, cognitive development concepts and educational technologies. The thesis considers the importance of argumentation skills, the structure and epistemological foundations of logical thinking in the process of developing scientific thinking. At the same time, effective methodological methods for developing students' skills in debate, critical analysis and drawing conclusions based on facts are described. The results of the study provide practical recommendations aimed at strengthening students' independent and systematic thinking in the process of higher education.

Keywords: scientific argumentation, logical argumentation, student, pedagogical technology, critical thinking, epistemology, educational methodology.

DOI: <https://doi.org/10.47390/ydif-y2026v2i10/n15>

Kirish: Zamonaviy ta'lim tizimining asosiy maqsadlaridan biri – talabalarda ilmiy fikrlash, tanqidiy tahlil va mantiqiy xulosalar chiqarish qobiliyatlarini shakllantirishdir. Bu jarayon nafaqat oliy pedagogik nazariyalarni, balki kognitiv rivojlanish konsepsiyalari va epistemologik yondashuvlarni ham o'z ichiga oladi, chunki ilmiy dalilash va argumentatsiya qobiliyati talabaning mustaqil izlanish olib borish salohiyati, faktlar va dalillar asosida xulosa chiqarish ko'nikmasi hamda mantiqiy tafakkurini rivojlantirish bilan chambarchas bog'liqdir. Ilmiy dalilash talabaning ma'lumotlarni tizimli tahlil qilish, mavjud nazariyalarni solishtirish, dalillar asosida fikr bildirish va yangi bilimlarni yaratish imkoniyatini beradi. Shu bilan birga, logik argumentatsiya talabaning fikrini mantiqiy asoslash, qarshi dalillarni tahlil qilish va o'z nuqtai nazarini aniq va tushunarli tarzda himoya qilish san'ati sifatida qaraladi. Bu ikki komponent birgalikda talabaning analitik va tanqidiy tafakkurini shakllantirish, muammolarni tizimli yondashuv bilan hal qilish va ilmiy mulohaza yuritish qobiliyatini mustahkamlashning ajralmas vositasini tashkil etadi[1]. Pedagogik va psixologik tadqiqotlar

shuni ko'rsatadiki, talabalarda argumentatsion fikrlashning yetarli darajada rivojlanmaganligi ularning ilmiy masalalarni tahlil qilish, fikrlararo bog'lanishlarni tushunish va mustaqil izlanish olib borish salohiyatini cheklaydi. Shu sababli, ilmiy dalilash va logik argumentatsiya qobiliyatlarini shakllantirish nafaqat akademik, balki professional va ijtimoiy faoliyatda ham muhim ahamiyat kasb etadi. Talaba bu ko'nikmalarni egallash orqali murakkab vaziyatlarda qaror qabul qilish, ilmiy asosda munozara yuritish va o'z pozitsiyasini mantiqiy tarzda himoya qilish imkoniyatiga ega bo'ladi. Ilmiy nazariyalar bu jarayonda muhim o'rin tutadi. Vygotskiyning sotsial-kognitiv nazariyasi shuni ko'rsatadiki, bilimning shakllanishi ijtimoiy muloqot va faoliyat orqali amalga oshadi, bu esa talabaning fikrlash jarayonida ustoz, tengdosh va muhitning rolini muhim darajada oshiradi. Shu bilan birga, Piagetning kognitiv rivojlanish konsepsiyasiga ko'ra, ilmiy dalilash va argumentatsiya ko'nikmalari ayniqsa formal operatsiyalar bosqichida sezilarli darajada rivojlanadi, ya'ni talabaning abstrakt fikrlash va mantiqiy tahlil qobiliyati ortadi. Bu nazariy asoslar pedagoglarga talabaning fikrlash darajasiga mos metod va texnologiyalarni tanlash imkoniyatini beradi. Zamonaviy pedagogik amaliyotda ilmiy dalilash va argumentatsiya ko'nikmalarini rivojlantirishning samarali yondashuvlari sifatida muammo asosidagi ta'lim, debat va diskussiya texnologiyalari, vaziyatli tahlil, ilmiy tezis va referat yozish, loyiha ishlari va interaktiv treninglar tavsiya etiladi. Ushbu metodlar talabaning analitik va kritikal fikrlashini kuchaytirish, dalillar asosida xulosa chiqarish, fikrlarni tizimlashtirish va mantiqiy tarzda ifodalash imkonini yaratadi[2]. Shu bilan birga, pedagogik jarayon talabaning ijtimoiy kompetensiyasini ham rivojlantiradi, chunki debat va munozara mashg'ulotlarida talaba boshqalarning fikrini tinglash, qarshi dalillarni tahlil qilish va konstruktiv tarzda munozara yuritish ko'nikmalarini shakllantiradi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, ilmiy dalilash va argumentatsiya ko'nikmalarini rivojlantirishda digital ta'lim vositalari va interaktiv platformalarning roli ortib bormoqda. Masalan, onlayn debat maydonchalari, virtual laboratoriyalar, simulyatsiyalar va elektron mashg'ulotlar talabalarga tezkor fikr almashish, ilmiy mulohazalarni amaliyotda qo'llash va mustaqil izlanish olib borish imkonini beradi[3]. Bu esa ilmiy tafakkur jarayonini sezilarli darajada tezlashtiradi va samaradorligini oshiradi. Shuningdek, ilmiy dalilash va argumentatsiya ko'nikmalari fanlararo yondashuv bilan mustahkamlanadi, chunki talaba turli fanlar matematika, tabiiy fanlar, ijtimoiy fanlar va falsafa bo'yicha olingan bilimlarni mantiqiy tarzda bog'lab, murakkab muammolarni hal qilishga qodir bo'ladi. Interdisipliner ta'lim va loyiha ishlari talabaning ilmiy tafakkurini integratsiyalash va mustahkamlashga xizmat qiladi. Mavzuning ilmiy va amaliy ahamiyati shundaki, talabalarda ilmiy dalilash va argumentatsiya qobiliyatlarini rivojlantirish kelajakdagi mutaxassislarining mustaqil fikrlash, ijodiy yondashuv va mantiqiy tahlil ko'nikmalarini shakllantirish orqali ularni professional va ijtimoiy muammolarni hal qilishga tayyorlaydi. Shu nuqtai nazardan, bu masala mamlakatimizning innovatsion rivojlanish strategiyasi, raqamli iqtisodiyot va zamonaviy oliy ta'lim tizimining global standartlarga moslashuvi nuqtai nazaridan ham dolzarbdir[4]. Shuningdek, mavzuning dolzarbligi va ilmiy yangiligi, metodologik asoslari, pedagogik va kognitiv jihatlari hamda zamonaviy ta'lim jarayonida digital va interaktiv texnologiyalarning roli orqali talabaning ilmiy va mantiqiy tafakkurini shakllantirishning murakkab va ko'p qirraliligini yoritadi. Shu bilan birga, bu bo'lim keyingi bo'limlarda metodologik yondashuv va natijaviy tahlil uchun zamin yaratadi, talabaning ilmiy dalilash va argumentatsiya qobiliyatini

rivojlantirishga yo'naltirilgan tizimli pedagogik yondashuvning asosiy printsiplarini belgilaydi.

Talabalarda ilmiy dalilash va logik argumentatsiya qobiliyatlarini rivojlantirish zamonaviy oliy ta'lim tizimining eng dolzarb masalalaridan biridir. Bugungi kunda global iqtisodiyot va ilm-fan sohasidagi tezkor o'zgarishlar, ma'lumotlar oqimining kengayishi, digital texnologiyalarning jadal rivojlanishi va raqamli resurslarning ta'lim jarayoniga keng integratsiyasi talabalardan nafaqat bilim egallash, balki mustaqil, analitik va kritik fikrlash qobiliyatiga ega bo'lishni talab qilmoqda. Shu nuqtai nazardan, ilmiy dalilash va argumentatsiya qobiliyatlari talabani akademik va professional muvaffaqiyati uchun asosiy kompetensiyalar sifatida namoyon bo'ladi. Dolzarlikning birinchi jihati ta'lim sifatining oshirilishi bilan bog'liq. An'anaviy ta'lim tizimida talaba ko'pincha passiv qabul qiluvchi sifatida bilim oladi, bu esa ularning mustaqil fikrlash va mantiqiy tahlil ko'nikmalarini rivojlantirish imkoniyatini cheklaydi. Zamonaviy pedagogik paradigmalarda esa talabani faol, izlanuvchi va tadqiqotga yo'naltirilgan shaxs sifatida shakllanishi ta'kidlanadi[5]. Ilmiy dalilash va argumentatsiya qobiliyatlari aynan shu jarayonda markaziy rol o'ynaydi, chunki ular talabani muammolarni mustaqil tahlil qilish, qaror qabul qilish va xulosalar chiqarish qobiliyatini mustahkamlaydi. Ikkinchi jihat raqamli va axborot asrida kognitiv barqarorlikni ta'minlash. Internet va ijtimoiy tarmoqlarda tarqaladigan keng miqdordagi ma'lumotlar orasida talaba nafaqat faktlarni tanlash, balki ularni tahlil qilish, solishtirish va ilmiy dalillar bilan tasdiqlash qobiliyatiga ega bo'lishi lozim. Shu sababli, ilmiy dalilash va argumentatsiya ko'nikmalarini rivojlantirish talabani ijtimoiy, akademik va professional muhitda muvaffaqiyatli faoliyat yuritishi uchun dolzarb shartga aylanadi. Uchinchi jihat global ta'lim standartlariga moslashuv. Zamonaviy oliy ta'limda talabalar nafaqat milliy darajada, balki xalqaro miqyosda ham raqobatbardosh bo'lishi zarur. Bunda ilmiy dalilash va argumentatsiya qobiliyatlari ularni seminar, konferensiya, debat va ilmiy nashrlarda faol ishtirok etishga tayyorlaydi. Xalqaro ta'lim tizimlarida, masalan, Bologna jarayoni, AQSh va Yevropa universitetlarida ilmiy mulohaza, kritik fikrlash va argumentatsion kompetensiyalar talabani diplom va sertifikatlash jarayonlarida muhim mezon sifatida qo'llaniladi[6]. Shu jihatdan, mavzu mamlakatimiz ta'lim tizimini global standartlar bilan integratsiyalash jarayonida ham dolzarbdir. To'rtinchi jihat ijodiy va innovatsion salohiyatni rivojlantirish. Ilmiy dalilash va mantiqiy argumentatsiya ko'nikmalari talabalarda analitik va kreativ fikrlashni birlashtirish imkonini yaratadi. Bu esa nafaqat ilmiy tadqiqotlar, balki startup loyihalari, innovatsion g'oyalar yaratish va zamonaviy professional faoliyatni olib borish uchun zarur. Innovatsion iqtisodiyot talab qiladi ki, mutaxassislar muammoni faqat yechim orqali emas, balki mantiqiy tahlil, dalil va mantiqiy izoh orqali hal qilsin. Beshinchi jihat ijtimoiy barqarorlik va axborot madaniyati. Talaba ilmiy dalilash va argumentatsiya ko'nikmalarini egallash orqali nafaqat o'z fikrini mantiqiy tarzda ifodalaydi, balki boshqalarning fikrini hurmat qilgan holda tahlil qilish, qarshi dalillarni konstruktiv tarzda baholash va bahs-munozaralarda barqaror pozitsiyani egallash imkoniyatiga ega bo'ladi. Bu esa ijtimoiy muhitda sog'lom diskussiya va konstruktiv muloqot madaniyatini rivojlantirishga xizmat qiladi. Shuningdek, dolzarlik ta'limning interdisipliner va amaliy jihatlari bilan mustahkamlanadi. Talaba turli fanlardan olingan bilimlarni integratsiyalash orqali murakkab masalalarni yechadi, ilmiy izlanishlar olib boradi va natijalarni amaliyotga tatbiq etadi. Shu nuqtai nazardan, mavzu ilmiy, pedagogik va amaliy jihatdan bir vaqtning o'zida dolzarb bo'lib,

talabaning kognitiv, professional va ijtimoiy rivojlanishini birlashtiradi[7]. Talabalarda ilmiy dalilash va logik argumentatsiya qobiliyatlarini rivojlantirish zamonaviy ta'limning strategik vazifasi, ijtimoiy barqarorlik, innovatsion iqtisodiyot, global raqobatbardoshlik va shaxsiy rivojlanishning asosiy sharti sifatida dolzarbdir. Shu sababli, ushbu mavzu pedagogika, psixologiya, epistemologiya va zamonaviy ta'lim texnologiyalari sohalarida chuqur tadqiq qilinishi, amaliy tavsiyalar ishlab chiqilishi va ta'lim jarayonida tizimli ravishda joriy etilishi lozim.

Talabalarda ilmiy dalilash va logik argumentatsiya qobiliyatlarini rivojlantirish masalasi nafaqat milliy, balki xalqaro miqyosda dolzarb hisoblanadi. Zamonaviy oliy ta'lim tizimlarida ushbu qobiliyatlar talabaning akademik muvaffaqiyati, mustaqil fikrlash va ijtimoiy faolligi bilan chambarchas bog'liq. Masalan, AQSh va Yevropa universitetlarida olib borilgan tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, talabalar o'qitish jarayonida debate, case-study va muammo asosidagi ta'lim (Problem-Based Learning) metodlaridan keng foydalanilganda ilmiy dalilash va mantiqiy argumentatsiya ko'nikmalari sezilarli darajada rivojlanadi. AQShning Stanford universitetida olib borilgan tadqiqotda talabalarining kritikal fikrlash va argumentatsion qobiliyatlari debate va muammoli mashg'ulotlar orqali shakllanishi aniqlangan. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, talabalarga nafaqat faktlar berish, balki ular asosida mantiqiy xulosalar chiqarish imkoniyati yaratish ta'lim sifatini sezilarli darajada oshiradi. Shu bilan birga, talabalar o'z fikrini himoya qilish va qarshi argumentlarni konstruktiv tarzda tahlil qilish qobiliyatini egallaydi. Bu esa ularning mustaqil ilmiy izlanish olib borish va global ilmiy maydonda raqobatbardosh bo'lish salohiyatini oshiradi. Yevropaning Oksford va Kembrij universitetlarida olib borilgan tadqiqotlar ham shuni ko'rsatadiki, kritikal va argumentatsion tafakkurni rivojlantirishda interdisipliner yondashuv muhim ahamiyatga ega. Talabalarga matematika, tabiiy fan, ijtimoiy fan va falsafa bo'yicha olingan bilimlarni integratsiyalash imkoniyati berilganda, ular murakkab masalalarni mantiqiy va tizimli tarzda hal qilishga qodir bo'ladi[8]. Bu yondashuv nafaqat akademik natijalarni yaxshilaydi, balki talabalarni professional va ijtimoiy muammolarni hal qilishga tayyorlaydi. Shuningdek, xorijiy tajriba shuni ko'rsatadiki, ilmiy dalilash va argumentatsiya qobiliyatlarini rivojlantirishda digital ta'lim platformalari va onlayn debat maydonchalari samarali vosita sifatida ishlatiladi. Masalan, Yevropadagi Erasmus+ dasturi doirasida talabalar onlayn forumlar va virtual muammoli mashg'ulotlar orqali ilmiy mulohaza, kritikal fikrlash va argumentatsion ko'nikmalarini mustahkamlash imkoniga ega bo'ladi. Bu esa ilmiy va mantiqiy tafakkur jarayonini tezlashtiradi va talabaning mustaqil izlanish salohiyatini oshiradi. Xorijiy tajriba shuni ham ko'rsatadiki, ilmiy dalilash va argumentatsiya ko'nikmalari talabaning ijtimoiy barqarorligini ham oshiradi. Debat va munozara mashg'ulotlarida talaba boshqalarning fikrini tinglash, qarshi dalillarni konstruktiv tarzda tahlil qilish va o'z nuqtai nazarini mantiqiy himoya qilish ko'nikmalarini rivojlantiradi. Shu tariqa, ilmiy argumentatsiya qobiliyatlari nafaqat akademik, balki ijtimoiy muhitda sog'lom diskussiya va konstruktiv muloqot madaniyatini shakllantiradi. Shuni ta'kidlash lozimki, global ta'lim tizimlaridagi tajribalar, jumladan AQSh va Yevropa universitetlarida qo'llanilayotgan metodlar, talabalarda ilmiy dalilash va argumentatsiya ko'nikmalarini rivojlantirishning samarali mexanizmlarini ko'rsatadi[9]. Bu tajribalar shuni isbotlaydiki, ilmiy va mantiqiy tafakkur ko'nikmalarini shakllantirishga yo'naltirilgan tizimli pedagogik yondashuv talabaning akademik, professional va ijtimoiy muvaffaqiyati uchun ajralmasdir. Shu nuqtai

nazardan, mamlakatimizdagi oliy ta'lim tizimida xorijiy tajribalarni o'rganish va ulardan pedagogik jarayonda integratsiyalash orqali talabalarda ilmiy dalilash va argumentatsiya qobiliyatlarini rivojlantirish nafaqat dolzarb, balki strategik ahamiyatga ega bo'ladi[10]. Bu jarayon talabani mustaqil fikrlash, ijodiy yondashuv va mantiqiy tahlil ko'nikmalarini shakllantirish, raqamli va global bilim maydonida raqobatbardosh mutaxassislarni tayyorlash imkonini beradi. Xorijiy tajribalar shuni ko'rsatadiki, ilmiy dalilash va logik argumentatsiya qobiliyatlarini rivojlantirish bugungi kunda global ta'lim standartlariga moslashish, akademik muvaffaqiyatni oshirish va ijtimoiy barqarorlikni ta'minlashning ajralmas sharti hisoblanadi. Shu sababli, ushbu mavzu milliy ta'lim tizimida ham dolzarb bo'lib, zamonaviy pedagogik strategiyalarni ishlab chiqish va amaliyotga tatbiq etishni talab qiladi.

Xulosa: Mazkur tezis talabalarda ilmiy dalilash va logik argumentatsiya qobiliyatlarini rivojlantirishning nazariy va amaliy jihatlarini chuqur tahlil qildi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, ilmiy dalilash va argumentatsiya ko'nikmalari talabani analitik, kritikal va tizimli fikrlashini shakllantirishda markaziy rol o'ynaydi. Ushbu qobiliyatlar nafaqat akademik muvaffaqiyatni ta'minlaydi, balki talabani mustaqil izlanish, muammolarni hal qilish, ilmiy mulohaza yuritish va qaror qabul qilish jarayonlariga tayyorlaydi. Shu nuqtai nazardan, ilmiy dalilash va argumentatsiya ko'nikmalari zamonaviy ta'limning ajralmas komponentiga aylanadi. Xorijiy tajribalar, xususan, AQSh va Yevropa universitetlaridagi amaliyotlar shuni ko'rsatadiki, debate, case-study, problem-based learning va interaktiv mashg'ulotlar talabalarda ilmiy dalilash va argumentatsion tafakkur ko'nikmalarini samarali shakllantirishga xizmat qiladi. Talabalar ushbu yondashuvlar orqali o'z fikrini mantiqiy asoslash, qarshi dalillarni tahlil qilish va konstruktiv tarzda himoya qilish qobiliyatini egallaydi. Bu esa ularni global ta'lim maydonida raqobatbardosh, innovatsion va ijodiy faoliyatga tayyor mutaxassis sifatida shakllantiradi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, ilmiy dalilash va argumentatsiya ko'nikmalarini rivojlantirishda pedagogik strategiyalar, interaktiv metodlar va digital ta'lim vositalari birgalikda qo'llanilganda talabani kognitiv va ijtimoiy kompetensiyalari sezilarli darajada rivojlanadi. Shuningdek, talabani fanlararo bilimlarni integratsiyalash qobiliyati, ijtimoiy muloqotda konstruktiv munozara olib borish va mustaqil ilmiy izlanishlar qilish imkoniyati oshadi. Tezisda ta'kidlanganidek, talabalarda ilmiy dalilash va argumentatsiya ko'nikmalarini shakllantirish faqat akademik faoliyat bilan cheklanmaydi, balki ularni professional va ijtimoiy muhitda muvaffaqiyatli faoliyat yuritishga tayyorlaydi. Shu bilan birga, bu jarayon mamlakatimizning ta'lim sifatini oshirish, innovatsion va raqamli iqtisodiyot talablariga javob beradigan mutaxassislarni tayyorlash va ijtimoiy barqarorlikni ta'minlashga xizmat qiladi. Xulosa qilib aytganda, talabalarda ilmiy dalilash va logik argumentatsiya qobiliyatlarini rivojlantirish – bu zamonaviy ta'limning strategik vazifasi, akademik va professional muvaffaqiyatning asosiy sharti, shuningdek, talabalarni mustaqil, tanqidiy va ijodiy fikrlay oladigan shaxslar sifatida shakllantirishning ajralmas vositasidir. Shu sababli, pedagogik amaliyotda ilmiy dalilash va argumentatsiya ko'nikmalarini rivojlantirishga yo'naltirilgan metodik yondashuvlarni tizimli joriy etish, interaktiv va digital resurslardan samarali foydalanish, shuningdek, xorijiy tajribalarni o'rganish va integratsiyalash zarur. Ushbu tadqiqot natijalari oliy ta'lim muassasalariga amaliy tavsiyalar sifatida xizmat qiladi, jumladan: talabalarda argumentatsion fikrlashni rag'batlantiruvchi mashg'ulotlar tashkil etish, muammoli va interaktiv metodlarni keng qo'llash, fanlararo loyiha ishlari va digital platformalardan foydalanish orqali ilmiy dalilash va

mantiqiy argumentatsiya ko'nikmalarini tizimli rivojlantirish. Shu bilan birga, bu yondashuv talabning mustaqil ilmiy izlanish, kritikal fikrlash va ijtimoiy muloqot qobiliyatlarini mustahkamlashga xizmat qiladi va ularni zamonaviy global ta'lim maydonida muvaffaqiyatli faoliyat yuritishga tayyorlaydi.

Adabiyotlar/Литература/References:

1. Turabova S. TALABALARNING ERISTIK KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISHDA ILG 'OR XORIJ TAJRIBALARINI IMPLEMENTATSIYA QILISH IMKONIYATLARI //Bulletin of scientific research TUES. – 2023. – T. 1. – №. 2. – С. 89-93.
2. Ismoilov, T. I. (2018). Provision of information-psychological security in open information systems. Теория и практика современной науки, (1 (31)), 24-26.
3. Shohbozbek, E. (2025). Theoretical foundations for the development of the spiritual worldview of youth. Maulana, 1(1), 29-35.
4. Abduraximov D. B., Toshtemirov D. E. Mutaxassislik fanlarini o'qitish metodikasi. – 2021.
5. Muruvvat, A., & Shohbozbek, E. (2025). THE ROLE OF PRESCHOOL EDUCATION IN SPIRITUAL AND MORAL VALUES IN UZBEKISTAN. Global Science Review, 3(2), 246-253.
6. Xaydaraliyev X. X. FALSAFIY TA'LIM ASOSIDA TALABALARDA VATANPARVARLIK FAZILATLARINI RIVOJLANTIRISH PARAMETRLARI //Inter education & global study. – 2025. – №. 3. – С. 405-412.
7. Ergashbayev, S. (2025). PHILOSOPHICAL FOUNDATIONS OF THE INTEGRATION OF EDUCATION AND UPBRINGING IN THE DEVELOPMENT OF YOUTH'S SPIRITUAL OUTLOOK. SHOKH LIBRARY, 1(10).
8. Narkulov S. D. TALABA-YOSHLAR MAFKURAVIY IMMUNITETINI RIVOJLANTIRISHDA IJTIMOY FANLARNING O'RNI : дис. – Tibbiyot oliy ta'lim muassasalarida ijtimoiy fanlarni o'qitishning dolzarb muammolari, 2023.
9. Atxamjonovna, B. D., & Shohbozbek, E. (2025). FORMING THE SPIRITUAL WORLDVIEW OF YOUTH IN PRE-SCHOOL EDUCATION IN OUR REPUBLIC. Global Science Review, 4(5), 221-228.
10. Ismoilov, T. (2019). The importance of outdoor games in the upbringing of a harmonious young generation. Scientific Bulletin of Namangan State University, 1(11), 257-261.

YANGI DAVR ILM-FANI: INSON UCHUN INNOVATSION G'OYA VA YECHIMLAR

X RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY KONFERENSIYASI MATERIALLARI

2026-yil, may

Mas'ul muharrir: *F.T.Isanova*
Texnik muharrir: *N.Bahodirova*
Diszayner: *I.Abdihakimov*

Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar.
X Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to'plami.
2-jild, 10-son (may, 2026-yil). – 93 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda
C-5669862 son bilan rasman davlat ro'yaxatidan o'tkazilgan.

ISSN: 3093-8791 (onlayn)

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.com>

Konferensiya tashkilotchisi: "Scienceproblems Team" MChJ

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2026-yil, 26-may

Barcha huquqlar himoyalangan.
© Science problems team, 2026-yil.
© Mualliflar jamoasi, 2026-yil.